

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 1390-р/пк-ск від 22.08.2013

вих. лист від

№

Товариство з обмеженою
відповідальністю
"Українське енергетичне
підприємство"

вул. Сенявіна, 144, к. 1,
кв. 97, м. Херсон, 73000

Комунальна установа
"Фінансово-господарська
група з централізованого
обслуговування закладів та
установ освіти Чаплинського
району" Херсонської області
вул. Радянська, 38,
сmt Чаплинка,
Херсонська обл., 75200

Уповноважений орган з
питань державних закупівель

Державна казначейська
служба України

Редакція інформаційного
бюлетеня "Вісник державних
закупівель"

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель (надалі – Колегія), розглянувши скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Українське енергетичне підприємство" (надалі – Скаржник, ТОВ "Українське енергетичне підприємство") від 25.07.2013 № 300 (zareєстровану в Комітеті 29.07.2013 за № 8-20/2375-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо встановлення комунальною установою "Фінансово-господарська група з централізованого обслуговування закладів та установ освіти Чаплинського району" Херсонської області (надалі – Замовник) дискримінаційних вимог у

документації конкурсних торгів на закупівлю – "05.10.1. Вугілля кам'яне (АМ – 191,1 т, ДГ – 12 т)" [оголошення № 131800, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 03.06.2013 № 43 (786)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів та просить, зокрема:

- призупинити Процедуру закупівлі;
- зобов'язати комітет з конкурсних торгів Замовника усунути із документації конкурсних торгів дискримінаційні вимоги, викладені у Скарзі.

Рішенням Колегії від 29.07.2013 № 1240-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду та Процедура закупівлі призупинена на строк до винесення рішення за Скаргою.

У відповідь на запит Колегії від 29.07.2013 № 20-29.3/06-3027-дз Замовник листом від 31.07.2013 № 365/01-13 надав пояснення по суті Скарги та копії документів, що стосуються проведення ним Процедури закупівлі.

Під час розгляду матеріалів та інформації, отриманих за Скаргою, Колегією встановлено наступне.

1. У Скарзі ТОВ "Українське енергетичне підприємство" повідомляє, що технічні показники до предмета закупівлі, зокрема, до вугілля марки АМ (13-25), встановлені Замовником у документації конкурсних торгів, є неправомірними та такими, що суперечать принципам здійснення державних закупівель.

За словами Скаржника, встановленим у документації конкурсних торгів показникам відповідає вугілля, що виробляється на обмеженій кількості вуглепереробних підприємств України.

ТОВ "Українське енергетичне підприємство" зазначає, що котельне обладнання, яке встановлене у закладах освіти, не містить обмежувальних характеристик до вугілля за національним стандартом України ДСТУ 7146:2010 та не потребує встановлення обмежень.

У поясненнях по суті Скарги Замовник повідомляє, що вугілля марки АМ (13-25) та ДГ (6-100) використовується в школах району, а саме – в котельних установках типів "НПСТУ" та "Універсал", для яких вугілля марок АМ (13-25) та ДГ (6-100) рекомендоване технічними паспортами, в тому числі, і щодо фізико-механічних властивостей вугілля (показників вологості, зольності, вмісту сірки та теплоти згоряння) та висновками спеціалістів, зокрема, завідувачими господарських частин котелень, які постійно контролюють процес використання товару при опаленні навчально-виховних закладів.

За словами Замовника, показники якісних, технологічних та фізико-механічних властивостей предмета закупівлі знаходяться в межах, встановлених національним стандартом України ДСТУ 7146:2010 величин та не перевищують їх.

У ході розгляду зазначеного питання, Колегією встановлено наступне.

Згідно з підпунктом 2.1. пункту 2 розділу III документації конкурсних торгів, затвердженої протокольним рішенням комітету з конкурсних торгів Замовника від 16.07.2013 № 4-13 (надалі – Документація), пропозиція конкурсних торгів, яка подається учасником Процедури закупівлі, повинна включати в себе інформацію про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі, в тому числі відповідну технічну специфікацію на вугілля, із зазначенням його технічних, якісних та кількісних характеристик.

Відповідно до пункту 7 розділу III Документації учасники Процедури закупівлі повинні надати в складі пропозицій конкурсних торгів документи, які підтверджують

відповідність пропозиції конкурсних торгів учасника якісним, кількісним та іншим вимогам до предмета закупівлі та зазначені Замовником у технічному завданні (Додаток № 2 Документації).

У Додатку 2 Документації Замовником наведена інформація про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі.

Згідно з пунктом 8 Додатку 2 Документації якісні характеристики товару, згідно з сертифікатом генетичних, технологічних та якісних характеристик щодо якісних показників вугілля за відповідною маркою, повинні відповідати наступним критеріям, зокрема:

№	Найменування товару	Розмір фракції	Вологість, %	Зольність, %	Сірка %	Нижча теплота згорання
1.	вугілля кам'яне марки АМ	13-25	до 4,0	до 14,0	2,3	7000,00

Відповідно до підпункту 3.3 пункту 3 Національного стандарту України "Вугілля кам'яне та антрацит для побутових потреб" – ДСТУ 7146:2010 (надалі – Стандарт) "за якісними, технологічними та фізико-механічними показниками вугілля повинно відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 1".

Згідно з таблицею 1 "Якісні, технологічні та фізико-механічні показники вугілля" Стандарту для вугілля марки А з розміром кусків 13-25 мм встановлені наступні показники:

- зольність на сухий стан палива – не більше ніж 16 %;
- загальна волога на робочий стан палива – не більше ніж 7 %;
- нижча теплота згорання на робочий стан палива – не менше ніж 6000 ккал/кг.

У підпункті 3.5. пункту 3 Стандарту зазначено, що показники якості, які характеризують безпечність вугілля, повинні відповідати зазначеним у таблиці 2.

Згідно з таблицею 2 Стандарту загальна сірка на сухий стан палива має становити не більше ніж:

- 3 % для збагаченого вугілля;
- 4 % для незбагаченого вугілля.

Замовником не надано обґрунтування заниження вказаних показників до вугілля марки А по відношенню до вимог Стандарту.

Таким чином, Замовник, з урахуванням наведеної вище інформації, повинен привести умови Документації у відповідність до вимог Закону шляхом внесення відповідних змін до Документації.

2. Скаржник зазначає, що у Національному стандарті України ДСТУ 7146:2010 відсутні значення показників вологості, зольності, сірки та нижчої теплоти згорання до вугілля марки ДГ з розміром кусків 6-100 мм.

Стосовно відсутності у Національному стандарті України ДСТУ 7146:2010 вугілля марки ДГ з розміром кусків 6-100 мм, Замовник повідомляє, що виробники вугільної продукції, які виготовлюють матеріал, який має інші показники ніж ті, що зазначені у державних технологічних нормах та стандартах, зобов'язані надавати Замовникам відповідні якісні посвідчення на даний товар, що погоджені уповноваженим органом держави. Тобто, закупівля вугілля кам'яного марки ДГ з розміром кусків 6-100 мм, що не передбачено Національним стандартом України ДСТУ 7146:2010, не може свідчити про невідповідність вугілля цієї марки фізико-механічним показникам, що передбачені національним стандартом України ДСТУ 7146:2010.

У ході розгляду зазначеного питання, Колегією встановлено наступне.

Відповідно до пункту 3 розділу I Документації предметом закупівлі є, зокрема, вугілля кам'яне марки ДГ (6-100).

Згідно з пунктом 8 Додатку 2 Документації вугілля марки ДГ (6-100) повинно відповідати наступним технічним характеристикам, зокрема:

№	Найменування товару	Розмір фракції	Вологість, %	Зольність, %	Сірка %	Нижча температура згорання
1.	вугілля кам'яне марки ДГ	6-100	до 6,0	до 14,0	1,2	6200,00

Підпунктом 3.1. пункту 3 Стандарту передбачено використання для побутових потреб вугілля марок Д, ДГ, Г, П, А та Ж згідно з ДСТУ 3472 Донецького та Львівсько-Волинського басейну, з розмірами кусків згідно з ГОСТ 19242, а також вугілля, що імпортується, якщо воно за класифікаційними показниками відповідає ДСТУ 3472, а за розміром кусків (крім 6-100 мм) – ГОСТ 19242.

Згідно з таблицею 1 "Якісні, технологічні та фізико-механічні показники вугілля" Стандарту вугілля марки ДГ відповідно до ГОСТу 19242 може мати наступні розміри кусків: 13-100 мм, 50-100 мм, 25-50 мм, 13-25 мм, 25-100 мм, 13-50 мм та 25-200 мм.

Відповідно до примітки пункту 1 ГОСТ 19242 допускаються класи із заміною відповідно верхньої та нижньої межі крупності 100 мм на 80 мм, 50 мм на 40 мм, 25 мм на 20 мм, 13 мм на 10 мм і 6 мм на 5(8) мм.

Таким чином, ГОСТ 19242 не передбачає можливості зменшення нижньої межі крупності вугілля марки ДГ з 13 мм до 6 мм.

Вугілля кам'яне марки ДГ з розміром кусків 6-100 мм не передбачено Стандартом, а отже, неможливо встановити, які показники зольності, вологості, вмісту сірки та нижчої температури згорання повинні бути встановлені до такої марки вугілля.

Замовником не обґрунтовано та документально не підтверджено необхідності застосування вугілля марки ДГ з розміром кусків 6-100 мм, яке б за своїми технічними характеристиками відповідало вимогам, встановленим у Документації.

Таким чином, Замовник, з урахуванням наведеної вище інформації, повинен привести умови Документації у відповідність до вимог Закону шляхом внесення відповідних змін до Документації.

3. За словами Скаржника, вимога Документації щодо надання учасниками Процедури закупівлі копії Технічних умов на товар, завіреної мокрою печаткою виробника, позбавляє можливості взяти участь у Процедурі закупівлі тих учасників, які не можуть взяти технічні умови у виробника, оскільки зазначений документ є його власністю.

У поясненнях по суті Скарги Замовник повідомляє, що кожен учасник, який постачає вугілля зобов'язаний мати та надати на вимогу Замовника, документи, що підтверджують походження товару, його якісні, технологічні та фізико-механічні показники, а також документи, що містять інформацію про належне споживання/використання вугілля. Як зазначає Замовник, він не вимагає надання оригіналів таких документів, а лише їх копії, що завірені виробником вугілля.

На думку Замовника, обмежень у можливості отримати завірену мокрою печаткою виробника копію Технічних умов на товар, що закуповується не існує та є надуманими Скаржником.

Розглянувши зазначене питання, Колегією встановлено наступне.

Статтею 15 Закону України "Про стандартизацію", зокрема, визначено, що право власності на стандарти, технічні умови та кодекси усталеної практики, прийняті чи схвалені іншими органами та організаціями, що займаються стандартизацією, належить організаціям, установам, за кошти яких вони створені або яким воно передано в установленому законом порядку.

Відповідно до пункту 3.10 ДСТУ 1.3:2004 "Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов" право власності на технічні умови (надалі – ТУ) належить тим суб'єктам господарювання, на кошти яких їх створено або яким це право передано порядком, установленим законодавством.

За згодою власника, ТУ дозволено використовувати іншим суб'єктам господарювання.

ТУ та змінами до них забезпечують на договірних засадах власники ТУ.

Згідно з пунктом 5 Додатку 2 Документації якість товару має відповідати вимогам нормативно-технічної документації. Для підтвердження відповідності вугілля зазначеним вимогам, учасник надає у складі пропозиції конкурсних торгів, зокрема, "завірену мокрою печаткою виробника копію Технічних умов на товар що закуповується".

Враховуючи викладене, надати копію технічних умов на марки вугілля кам'яного, зокрема, завірену мокрою печаткою виробника зможуть лише його виробники або учасники, яким власник технічних умов надав право на їх використання.

Дії Замовника в частині встановлення наведеної вище умови Документації обмежують коло потенційних учасників та є дискримінаційними, у тому числі, по відношенню до Скаржника.

Отже, Замовник з урахуванням інформації, зазначеної вище, повинен внести зміни до Документації в цій частині.

4. ТОВ "Українське енергетичне підприємство" зазначає, що Замовник у Документації вимагає надання учасниками Процедури закупівлі, зокрема, копій посвідчень якості на товар від виробника, поставлений учаснику за останні 6 місяців.

За словами Скаржника, такий документ видається учаснику тільки при відвантаженні вагону з вугіллям. На думку ТОВ "Українське енергетичне підприємство", учасник Процедури закупівлі не повинен мати у себе на складі вугілля, яке вимагає Замовник і посвідчення якості на нього.

Скаржник зазначає, що у разі перемоги та акцепту пропозиції конкурсних торгів учасник Процедури закупівлі може замовити вугілля у виробника та поставити його на склад, а потім, згідно із заявкою, поставити предмет закупівлі до закладів освіти.

Як зазначає ТОВ "Українське енергетичне підприємство", посвідчення якості на вугілля надається з кожною партією постачання.

Замовник повідомляє, що він зобов'язаний встановлювати у документації конкурсних торгів кваліфікаційні критерії до учасників Процедури закупівлі відповідно до статті 16 Закону та інформацію про спосіб документального підтвердження відповідності учасників, встановленим критеріям і вимогам згідно із законодавством. Одним із таких кваліфікаційних критеріїв є "наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічних договорів".

Замовник зазначає, що посвідчення якості на товар від виробника або постачальника товару видається споживачу при реальній поставці товару, виконання даної вимоги Документації буде свідчити, що учасник Процедури закупівлі має досвід роботи, в тому числі з купівлі-продажу вугілля кам'яного.

За словами Замовника, зазначена вимога не зобов'язує надання учасником Процедури закупівлі копії посвідчення якості на товар, що буде постачатися, тому підтвердження здійснення постачання відповідного вугілля за останні 6 місяців є законною вимогою.

Розглянувши зазначене питання, Колегією встановлено наступне.

У Додатку 2 Документації Замовником встановлено, зокрема, що учасник Процедури закупівлі у складі пропозиції конкурсних торгів повинен надати інформацію про походження вугілля, повне найменування виробника вугілля, його адресу.

На підтвердження цієї інформації учасники Процедури закупівлі у складі своїх пропозицій конкурсних торгів повинні надати, зокрема, копію посвідчення якості на товар (предмет закупівлі) від виробника (або постачальника товару), який поставлений учаснику за останні 6 місяців.

Згідно з підпунктом 7.3. пункту 7 Стандарту партію вугілля вважають прийнятою до відправлення, якщо від неї відібрано об'єднану товарну пробу згідно з ДСТУ 4096 та оформлено посвідчення якості.

Таким чином, у разі якщо за останні шість місяців учаснику Процедури закупівлі не здійснювалося постачання предмета закупівлі від виробника, він не зможе надати у складі своєї пропозиції конкурсних торгів копію посвідчення якості на товар (предмет закупівлі).

На засіданні Колегії, яке відбулося 22.08.2013, представник Скаржника Лещенко О.М. зазначив, що надання вказаного документа у складі пропозиції конкурсних торгів свідчить про наявність на складі учасника Процедури закупівлі вугілля, однак, зокрема, ТОВ "Українське енергетичне підприємство" не зобов'язане зберігати у себе на складі предмет закупівлі.

Таким чином, учасники Процедури закупівлі можуть замовити предмет закупівлі у виробника безпосередньо після акцепту їх пропозиції конкурсних торгів та поставити його Замовнику, не зберігаючи вугілля на складі.

Замовник не довів необхідності надання учасником процедури закупівлі зазначеного документа.

Крім того, зазначена вимога встановлена на підтвердження технічних, якісних та кількісних характеристик предмета закупівлі, визначених у додатку 2 Документації, а не на підтвердження кваліфікаційних критеріїв, визначених статтею 16 Закону, як зазначено у поясненнях Замовника.

Дії Замовника в частині встановлення наведеної вище умови Документації обмежують коло потенційних учасників та є дискримінаційними, у тому числі, по відношенню до Скаржника.

Отже, Замовник з урахуванням інформації, зазначеної вище, повинен внести зміни до Документації в цій частині.

Частиною третьою статті 22 Закону передбачено, що документація конкурсних торгів не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Дії Замовника (в частині встановлення зазначених умов Документації) порушують вимоги частини третьої статті 22 Закону та принципи здійснення закупівель, визначені статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників і добросовісна конкуренція серед учасників.

Таким чином, Замовник, з урахуванням наведеної вище інформації, повинен привести вимоги Документації у відповідність до вимог Закону шляхом внесення до неї відповідних змін.

Враховуючи викладене, Колегію встановлено, що Замовник вчинив порушення, які можуть бути усунені шляхом зобов'язання Замовника внести зміни до Документації.

Відповідно до частини четвертої статті 18 Закону за результатами розгляду скарги має право, зокрема, прийняти рішення про встановлення або відсутність порушення процедури закупівлі (в тому числі порушення порядку публікації, оприлюднення або неопублікування, неоприлюднення інформації про державні закупівлі, передбаченої цим Законом) та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника повністю або частково скасувати свої рішення, надати необхідні документи, усунути будь-які дискримінаційні умови (у тому числі ті, що зазначені у технічній

специфікації, яка є складовою частиною документації з конкурсних торгів) або, у разі неможливості виправити допущені порушення, відмінити процедуру закупівлі.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах отриманої за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу двадцять п'ятого частини четвертої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про наявність підстав для задоволення Скарги повністю.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8, частиною четвертою статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати комунальну установу "Фінансово-господарська група з централізованого обслуговування закладів та установ освіти Чаплинського району" Херсонської області внести зміни до документації конкурсних торгів процедури закупівлі – "05.10.1. Вугілля кам'яне (АМ – 191,1 т, ДГ – 12 т)" [оголошення № 131800, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 03.06.2013 № 43 (786)], з метою усунення порушень, зазначених у мотивувальній частині цього рішення.

Рішення може бути оскаржено до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

Л. КОЛІСНИК

Члени Колегії:

НЕТУДИХАТА С.Л.

ШЕРШУН С.М.

Секретар Колегії

_____ (_____)

Керівник структурного підрозділу

_____ (_____)

Виконавець

_____ (_____)